

כנס האביב ה-14
של המרכז הישראלי לחקר המגזר השלישי
דילמות אתיות ופיננסיות בניהול כספי באלכ"רים
היבטים רגולטוריים בניהול כספי אלכ"רים
הגבלות החקיקה והרגולטורים על
השקעות פיננסיות

המרצה:

רפאל האפט, רואה חשבון

אוניברסיטת באר שבע, 15 במרץ 2011 (14:30)

הוראות חוק הנאמנות

- **"הנאמן חייב להחזיק את נכסי הנאמנות בנפרד מנכסים אחרים או בדרך המאפשרת להבחין ביניהם."**

- מחוק הנאמנות ומתקנות הנאמנות (ומהפסיקה) עולה חזקה חשובה המגבילה את אחריותו של הנאמן לרווחיות כספי הנאמנות. על פי חזקה זו, אם עמד הנאמן בתנאי ההשקעה הקבועים בתקנות, אזי אין הוא נושא באחריות המשפטית עקב הפסדים שנגרמו לכספי הנאמנות.

הנחיות רשם העמותות

בהנחיות נקבע, כי צבירת הון ("נכסים נטו") באופן בלתי סביר, לתקופה ממושכת, מבלי להשתמש בהם לקידום מטרות קונקרטיות, עלולה להכשיל את העמותה מקבלת אישור ניהול תקין. השימוש לקידום מטרות קונקרטיות של המלכ"ר יכול להעשות בדרך של:

- מימון פעילות שוטפת;
- מימון פרויקטים ספציפיים של פעילות;
- רכישת רכוש קבוע המיועד לשימוש במסגרת הפעילות השוטפת של המלכ"ר.

תקנות הנאמנות (השקעת כספים)

- במקרים בהם יוצר ההקדש לא קבע מדיניות השקעה לנכסי ההקדש, והנאמן לא פעל בהתאם להוראות תקנות הנאמנות (השקעת כספים), הוא בבחינת מפר חובה על פי חוק וצפוי להיות נתבע לשלם פיצוי על נזק שנגרם להקדש.

תקנות הנאמנות (המשך)

- דרכי הפעולה הפתוחות בפני הנאמן
 - השקעה עצמית
 - ועדת השקעות
- תקנות ההקדשות לצרכי צדקה – "ניירות ערך אשר הוצאו על ידי המדינה או שהמדינה ערבה לפרעונם"

תקנות הנאמנות (המשך)

- דרכי השקעה עצמית:
- איגרות חוב שהנפיקה המדינה או שהיא ערבה לפירעונם;
- פקדונות בנקאיים בשקלים חדשים;
- פקדונות בנקאיים הנקובים במטבע חוץ או הצמודים לו;
- תוכניות חיסכון בנקאיות צמודות מדד ונושאות ריבית;
- תוכניות חיסכון בנקאיות צמודות מטבע חוץ;
- איגרות חוב סחירות שאינן להמרה ושדרוגן לפחות A-2 או A-2;
- קרנות נאמנות שכל נכסיהן מושקעים בדרכים האמורות.

תקנות הנאמנות (המשך)

- הגבלות על השקעות עצמיות
- אין להשקיע בניירות ערך של מנפיק אחד יותר מ- **20%** מהשווי הכספי של ההשקעות הנ"ל;
- ההשקעה בתאגיד אחד (בדרך של פקדונות, תוכניות חיסכון וניירות ערך שהונפקו על ידו) לא תעלה על **50%** מהשווי הכספי הכולל של ההשקעות האמורות, אם השווי הכולל עולה על מיליון שקלים חדשים, או על **25%** אם השווי הכולל עולה על 11 מיליון שקלים חדשים.

תקנות הנאמנות (המשך)

• השקעה בעזרת ועדת השקעות

נאמן המשקיע את כספי ההקדש בעזרת ועדת השקעות ישקיע את הכספים באחת או יותר מהדרכים בהן רשאי להשקיע נאמן העושה זאת ללא ועדת השקעות, וכן בהשקעות אחרות לגביהן החליטה ועדת ההשקעות, כלהלן:

- איגרות חוב סחירות שאינן להמרה בדירוג שלא יפחת מ- - BBB או A-3.

- מניות סחירות, איגרות חוב סחירות בדירוג נמוך יותר מהאמור לעיל או כתבי אופציה, ובלבד שסכומם הכולל לא יעלה על 20% מהשווי הכספי של תיק ההשקעות, וההשקעה בכתבי אופציה לא תעלה על 11% מהשווי של תיק ההשקעות.

הנחיות רשות המסים

- בקווים המנחים למוסד ציבורי שפורסמו על ידי רשות המסים נקבע:
- **כספי המוסד יושקעו בהשקעה סולידיט שלא תסכן באופן בלתי סביר את קרן ההשקעה (כגון: אג"ח ממשלתי, או קרן נאמנות שרוב נכסיה אג"ח).**
- מוסד ציבורי המבקש הכרה לעניין תרומות (או לעניין פטור ממס שבח) חייב להגיש כתב התחייבות. בנוסח כתב ההתחייבות נאמר:
- **"לא להחזיק כספי המוסד, אלא בפקדונות במוסדות בנקאיים, באג"ח ממשלתי או בקרנות נאמנות שרוב נכסיהן אג"ח ממשלתי."**

גישת הרגולטורים

- אי שמירת "רזרבות"

מול

- יציבות פיננסית

תודה על ההקשבה